

universum conspicias mundum, in loco immobili lumine motum, et eum totum per se immobilem, ut locum imitetur: per partes vero motum, ut hoc minus habeat quam locus; et ab oraculis quoque, quæ a Chaldeis sunt edita, ea quæ de anima dicuntur fontana. Abunde animans, lucem, ignem, æthera, mundos. Hoc enim esse lumen, quod supra Empyreum est, unitas ante trinitatem, Empyreï, æthereï, materialis.” Addit hæc Simplicius:

Δοκεῖ δὲ καὶ τὰ κέντρα τοῦ κόσμου παντός, ὡς ἔν τούτῳ πεπηγένοι, ἔι γὰρ τὰ λόγια, τὰ κέντρα τοῦ ὑλαίου κόσμου ὑπερ ἑαυτὸν ἔν αἰθέρι πέπηγεν, κατὰ τὸ ἀνάλογον αναβαίνοντας τοῦ ἀκροτάτου τῶν κόσμων, ἔν τῷ φωτὶ τούτῳ, τὰ κέντρα φησομεν ὑδρῦθαι, μηποτε δὲ τὸ φῶς τοῦτο, πρῶ τον ἐστίν, εἰκὼν τοῦ πατρικοῦ βυθοῦ, καὶ δια τοῦτο ὑπερκόσμιον, ὅτι καὶ ἐκεῖνος.

“Videntur autem, et centra mundi totius, in hoc esse fixa. Nam si oracula, centra materialis mundi, in eo qui supra eum est æthere infixere, proportione ascendentes, supremi mundorum in hoc lumine dicemus esse stabilita. Num vero, lumen hoc primum, imago est paterni profundi? Et ob id supramundanum sit, quoniam et ille.”

Post autem nonnulla etiam hæc adiungit:

Μάιλιστα δ'εκ τῆς θειας παραδόσεως, ἔιπερ καὶ το ἐμπύριον διὰ τοῦ αἰθέρος, καὶ τὸν αἰθέραφησί διὰ τοῦ ὑλαίου χωρεῖν, καὶ ἔιπερ αἱ τετράδες, καὶ αἱ ἑβδομάδες αἱ νοεραὶ πάσαι πηγαίαν ἔχουσι τάξιν, καὶ διὰ τοῦτο ἐμπύριον τὴν επιστασίαν, συμπεριέχονται ὁμως τοῖς κόσμοις, ὡς καὶ τοῦ ἐμπυρίου διὰ πάντων χωροῦντος.

“Maxime vero ex divina traditione. Si quidem et Empyreum per ætherem, et æthera dicit per materialem penetrare; et si quaternitates, et septenitates omnes intellectuales fontanum habent ordinem, et ideo empyream præsentiam, continentur nihilominus mundis, ut pote Empyreo per omnes permeante.” His annectit deinde hæc alia.

Πῶς οὖν τὰ λόγια φησί, ἐπὶ γὰρ ἐξανγκώσε πατὴρ στερεωματα κοσμων, ἔι μηδὲ δυσωπεῖ, καὶ τό μή ἂν ατελεῖς εἶναι τὰς σφαίρας ἀσπίδας μονον οὔσας, καὶ οὐκέτι σφαιρας, εἴ αχρη τοῦ κέντρου χωροῖεν.

“Quo modo ergo oracula affirmant. Septem in moles duxit pater, firmamenta mundorum si non odit, non esse sphæras imperfectas, sed fornices tantum esse, et non sphæras, nisi ad centrum usque pertranseant.”

Hæc ex oraculis Zoroastri ac Chaldæorum, de Empyreo mundo, innumeris philosophantium incognita, voluti ex tenebris eruimus in lucem. De cuius Empyreï per reliquos penetratione, cum de eo singulatim agemus, aliquid amplius palam faciemus. Satis in presentia fuerit, supra ætherem, et supra mundum hunc ostendisse rationibus, et autoritatibus confirmasse, ignem seu lumen esse tantum, ut mundum alium constituat quem dicimus cælum empyreum, in quo ex Aristotelis, etiam traditione, substantiæ divinæ, divinam vitam degant, et Deus ipsemet, ex nostrorum dogmatibus Theologorum, et mentium beatarum ordines, et animarum. Idque recta ratione Zoroaster posuit; tum quoniam, ante mobilem æthera, immobile aliquid esset; natura id ferente; sicuti etiam fert, ut simplex omnino, composito sit antiquius, et anterior. Compositum autem esse æthera, cum ad eum tractatio nostra venerit, ostendemus.

FINIS OCTAVI LIBRI.